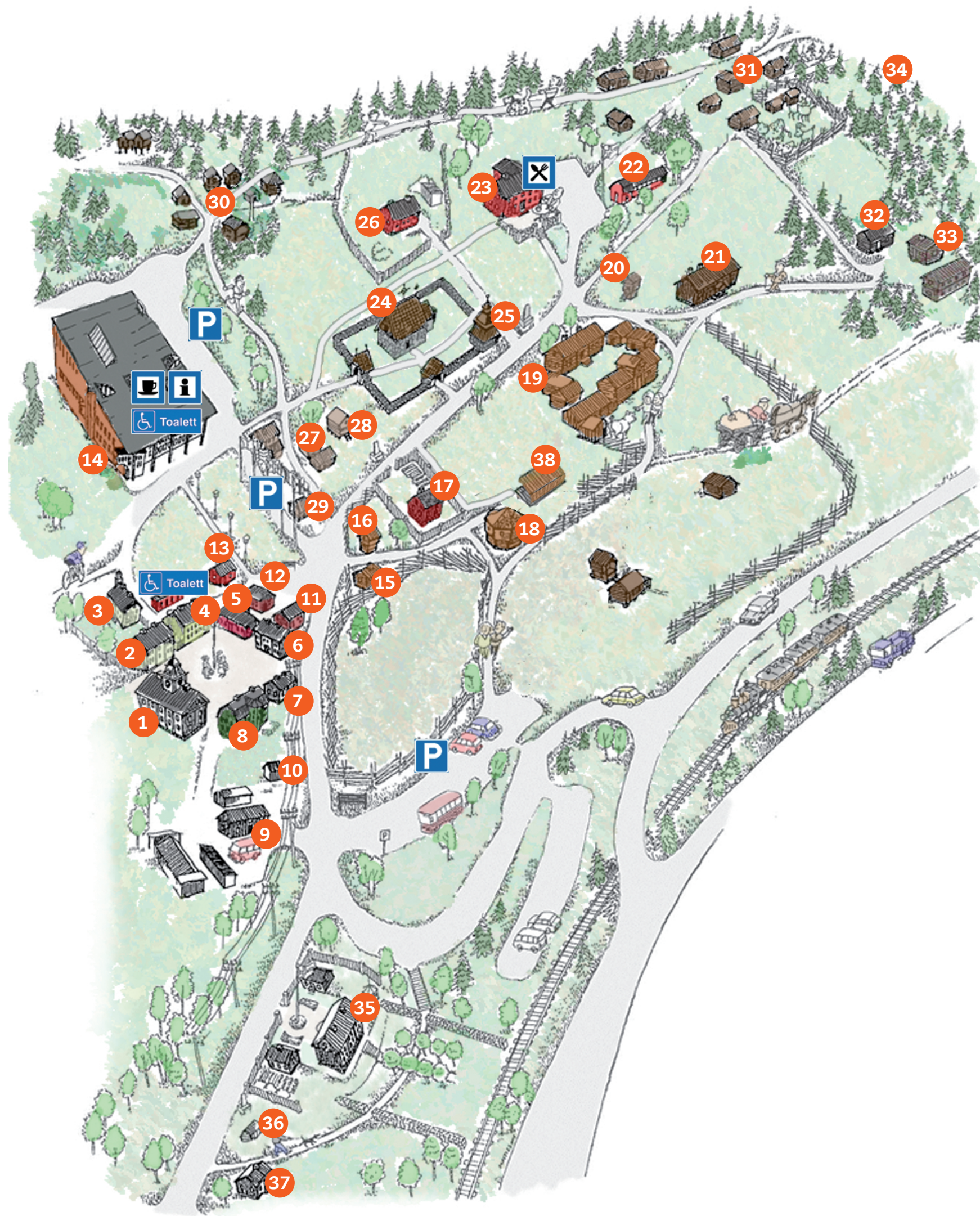


Friluftsmuseet Murberget



TORGET

- 1 Härnösands gamla rådhus
- 2 Melinderska huset
- 3 Melinderska gårdshuset
- 4 Hellströmska huset
- 5 Handelsbod
- 6 Faktorsbostad, Härnösands Vävstuga
- 7 Holmgatshuset
- 8 Wulkanska huset
- 9 Slöjdverkstan
- 10 Repslagarboden
- 11 Garveri
- 12 Trampmangel
- 13 Rysstugan
- 14 Museibyggnad

BYN

- 15 Torp
- 16 Stolphärbre
- 17 Skola
- 18 Rundloge
- 19 Ångermanlandsgården
- 20 Ångermanlandsgårdens härbre
- 21 Jämtgården
- 22 Kägelbana
- 23 Spjute gästgiveri

KYRKAN

- 24 Murbergskyrkan
- 25 Klockstapel
- 26 Prästgård
- 27 Kyrkstugor

- 28 Sockenmagasin
- 29 Lärftmangel

SKOGEN

- 30 Skogssameviste
- 31 Fäbodvall
- 32 Skogsarbetarkoja
- 33 Timmerkoja
- 34 Rösen från bronsåldern

ÅVIKE

- 35 Åvikebruks herrgård
- 36 Paviljong
- 37 Grindstuga

- 38 Murbergets utescen och dansbana



Välkommen till Murberget Länsmuseet Västernorrland

Murberget är ett av landets största friluftsmuseer. Här finns en samling byggnader som visar miljöer som var typiska för norra Sverige under 1800-talet och början av 1900-talet. Museet startades 1913 då den första byggnaden flyttades till Murberget. Initiativtagare var Theodor Hellman och Föreningen för Norrländsk hembygdsforskning. Målsättningen var att skapa ett Norrlands Skansen för att bevara och sprida kunskap om byggnadskulturen i de norrländska landskapen. På området finns också länsmuseets huvudbyggnad som invigdes 1994, med utställningar, reception, museibutik och kafé.

På sommaren är det mycket liv och rörelse på friluftsmuseet. Värddar i tidstypiska kläder berättar om människor, hantverk och andra verksamheter i de olika miljöerna.

TORGET NR. 1-15

Torget påminner om de gamla stadskvarteren i Härnösand. Några typiska trähus från 1700- och 1800-talen räddades till Murberget när stadens centrum skulle moderniseras i början av 1900-talet.

Härnösands gamla **RÅDHUS** är uppfört 1729 och ombyggt i början av 1800-talet. Murberget är det enda friluftsmuseet i Sverige som har ett rådhus.

RYSSTUGAN anses vara Härnösands äldsta byggnad. Sommaren 1721 härjade ryska soldater efter Norrlands kust. De brände ner hela Härnösand och enligt legenden är detta det enda hus som fick stå kvar.

HANDELSBOD med försäljning över butiksdisk. Den här typen av handelsbod har varit vanlig från 1860-talet ända fram till mitten av 1900-talet.

MUSEIBYGGNADEN invigdes 1994. Här finns magasin för länsmuseets samlingar och utställningar om länets historia.

BYN NR. 16-25

ÅNGERMANLANDSGÅRDEN är en stor bondgård från början av 1800-talet. Gården består av flera olika byggnader: två bostadshus, ladugård, stall, loge, vedbod, förråd och utedass. Här levde familjen av jordbruk, jakt och fiske och framställde själv allt man behövde.

TORPET är ett enkelt bostadshus från 1800-talets andra hälft. Här bodde en fattig kvinna som försörjde sig genom att gå runt i gårdarna och ta tillfälliga arbeten.

SKOLAN är byggd 1846 och är en av länets första folkskolor. Små och stora barn undervisades i samma klassrum en trappa upp. I bottenvåningen finns en bostad som använts av byns lärare, sömmerska och barnmorska.

SPJUTEGÅRDENS GÄSTGIVERI

från 1800-talet.

Här kunde resande få rum för natten, äta mat och byta till utvilade hästar. Gästgivargården i Spjute by hade gott rykte, speciellt för den vällagade och goda maten. Spjutegården används än idag som restaurang.

KÄGELBANA från 1917. Kegel är en tidig form av bowling som spelas med helt släta klot. Poängen räknas efter vilka käglor som faller, inte efter hur många.

KYRKAN NR. 26-33

MURBERGSKYRKAN är byggd 1925 för att likna en kyrka med anor från medeltiden. De vackra väggmålningarna har förebilder i flera norrländska medeltidskyrkor. Inredningen är från 1600 och 1700-talet.

KLOCKSTAPELN från 1754 var den första byggnaden som flyttades till Murberget när Friluftsmuseet anlades 1913.

I KYRKSTUGORNA övernattade kyrkobesökare från avlägsna byar i samband med gudstjänsterna. Här fanns också plats för hästarna.

PRÄSTGÅRDEN är byggd 1807. 1942 blev den bostad för Theodor Hellman, museets grundare, och hans fru Wendela. Idag kan du besöka deras hem från 1940-talet.

Den vackra trädgården sköts av Härnösands Trädgårdsodlareförening.

SKOGEN NR. 34-38

SKOGSSAMISKT VISTE från 1800-talet. Under sommaren flyttade familjen med sina renar mellan olika visten. Renarna betade i skogen. Runt kåtan står olika typer av förvaringsbodar.

FÄBODVALL där kor, getter och får var på sommarbete. Unga kvinnor vallade djuren i skogen. Av mjölken tillverkades hållbara produkter som smör, ost och filmjolk.

SKOGSARBETARKOJOR från tidigt 1900-tal. Kojorna gav sovplats, vila och värme efter en hård dags arbete i skogen.



ÅVIKE NR. 39-40

ÅVIKE BRUKS HERRGÅRD uppfördes vid Åvike järnbruk i Medelpad 1730 och är ombyggd på 1820-talet. När byggnaden flyttades till Murberget, inreddes den med stilhistoriska miljöer från 1600-, 1700- och 1800-talen.

PAVILJONGEN byggdes i mitten av 1800-talet av en rik trävaruhandlare från Ådalen. Den användes sommartid för sällskapsliv i herrgårdens park.



murberget

Länsmuseet Västernorrland

www.murberget.se 0611-886 10